

Metronet telekomunikacije d.d., Ulica grada Vukovara 269/d, Zagreb (dalje u tekstu: Metronet) u otvorenom roku dostavlja Naslovu primjedbe i komentare na Prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta(dalje u tekstu: Pravilnik).

II Metronet ostaje kod mišljenja da će ovaj Pravilnik, s obzirom na njegov sadržaj i opseg u praksi otvoriti brojna pitanja oko provedbe istih u praksi. Ponovno ističemo da je institut „prava puta“ pravno i ustavno sporan sam po sebi, a povodom čega je radi očitovanja o ustavnosti navedenog instituta već podnesen prijedlog za ocjenu suglasnosti Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08) sa Ustavom. Osobito spornim vidimo i odredbu članka 6. nacрта predmetnog Pravilnika vezano uz način izračuna visine naknade za pravo puta, a uzimajući u obzir da su alternativni operateri sklapali ugovore o najmu i korištenju DTK/EKI sa nekoliko titulara koji polažu prava na DTK/EKI (HT i gradovi). Metronet smatra da je otvoreno i pitanje da li po Ugovorima o pravu služnosti, koje su pojedini infrastrukturni operateri potpisivali sa jedinicama lokalne uprave i upravama za ceste po kojima se stjecalo pravo služnosti *bez da su u stvarnosti dokazali da su upravo oni gradili postojeću DTK/EKI na konkretnim česticama*, sada nastupa posljedica sukladno čl.8.st.1.prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta te bi se na taj način de facto steklo pravo puta suprotno čl.28. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08) i čl.2.Pravilnika.

MT1:Odgovor HAKOM:

HAKOM ne vidi spornim sklapanje ugovora o korištenju DTK/EKI s infrastrukturnim operatorom bilo tko to bio. Operator korisnik kroz ugovor mora zaštititi svoja prava u slučaju naknadnog utvrđivanja tko je infrastrukturni operator na pojedinoj trasi DTK/EKI. Dodatno, ako infrastrukturni operator ima ugovoreno neko drugo stvarno pravo s vlasnikom ili upraviteljem nekretnine, u tom slučaju nije potrebno da plaća i naknadu za pravo puta.

Dodatno ističemo da je Metronet u ožujku 2009.godine podnio Ustavnom sudu Republike Hrvatske (zajedno sa još nekoliko alternativnih operatora) prijedlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08) sa Ustavom, a podredno i odredbi Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta vezano uz pokušaj pravnog sređivanja postojećeg sustava DTK/EKI pomoću instituta pravo puta.

III Nadalje Metronet ističe članak 6.stavak 7. prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta u kojem se navodi da „*Obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom stjecanja prava puta odnosno stupanjem na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08).*“ Slijedom navedenog izvjesno je da će operateri korisnici morati infrastrukturnim operaterima platiti naknadu retroaktivno za razdoblje od 2008. godine. Uzimajući u obzir odredbe Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08) i to čl.29. st.1. gdje se navodi da visina naknade mora predstavljati pravičan razmjer između prava vlasnika nekretnina i interesa operatora elektroničkih komunikacijskih usluga te javnog interesa za razvoj tržišta elektroničkih komunikacija i činjenicu da alternativni operateri kao operateri korisnici DTK/EKI infrastrukture obavljaju djelatnost od interesa za RH sukladno čl.3.Zakona o elektroničkim komunikacijama, ovim putem predlažemo da se članak 6.stavak 7. prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta zamjeni sa slijedećim člankom:

„Obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom stjecanja prava puta odnosno izdavanjem potvrde o pravu puta“. Metronet predlaže navedenu promjenu iz razloga što bi zbog retroaktivnog potraživanja naknade za pravo puta od dana stupanja na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08).“ došlo do velikih, nepredvidivih i neplaniranih troškova koji bi ugrozili poslovanje alternativnih operatera jer bi time teret korištenja DTK/EKI bio tržišno neprihvatljiv za sve alternativne telekom operatore. Nastavno na rečeno Metronet ističe da se teret nesređenih pravnih odnosa u pitanju vlasništva i korištenja EKI/DTK ne bi trebao prebacivati na operatore korisnike.

Nadalje, Metronet ističe da bi se trebala ugraditi odredba da u slučaju da se dokaže da infrastrukturni operater nije imao pravo puta ili drugo odgovarajuće stvarno pravo na pojedinim trasama za koje je naplaćivao naknadu za korištenje EKI/DTK temeljem ranije sklopljenih ugovora o korištenju DTK/EKI, operater korisnik zadržava pravo na povrat uplaćenih sredstava.

MT2:Odgovor HAKOM-a, (članak 6. stavak 7.)

Prijedlog se odbacuje.

Prema ZEK-u (članak 28. stavak 1.), je određeno, da je pravo puta stečeno donošenjem ZEK-a te je istovremeno stečena obveza plaćanja naknade za pravo puta (osim u slučaju zastare). Nadalje, sukladno čl.9.stavak 13. Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme NN 136/2011 koji je Vijeće agencije usvojilo 16.studenog 2011. a pravilnik je stupio na snagu 06.12.2011.godine operater korisnik plaća naknadu za korištenje DTK/EKI od trenutka pokretanja postupka uzakonjenja ako prethodno nije imao sklopljeni ugovor s infrastrukturnim operaterom.

IV Metronet predlaže da se uredi jedinstvena službena baza podataka od strane HAKOM-a iz koje bi bilo vidljivo tko su nositelji prava puta na cjelokupnoj DTK/EKI unutar RH, a sve u cilju kako bi se izbjeglo da se na pojedinim dionicima ili dijelovima DTK/EKI više infrastrukturnih operatera prema operatorima korisnicima proglasi jedinstvenim posjednikom prava puta, a sve sukladno čl.2. st.2.Pravilnika. U praksi se često postavlja pitanje tko je infrastrukturni operater na trasama na kojima se ne zna tko je infrastrukturni operater, a iz razloga što se često javlja više subjekata kao infrastr. operater za istu trasu. Smatramo da bi se prihvaćanjem navedenog prijedloga sa pravno-administrativne strane znatno ubrzalo i pojednostavnilo korištenje DTK te bi se osigurala puno veća transparentnost koja predstavlja jedno od temeljnih načela ZEK-a i smjernica EU. U konačnici smatramo da operatori korisnici ne trebali trošiti vlastite resurse oko utvrđivanja kome se u konačnici obratiti za najam DTK/EKI-a kao zakonitom posjedniku prava puta za pojedinu trasu te slijedom toga često i ulaziti u sporove sa ostalim infrastrukturnim operatorima.

MT3:Odgovor HAKOM-a, (članak 2. stavak 2.)

Prijedlog se odbacuje.

Nije predložen konkretan prijedlog izmjena i dopuna Prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. HAKOM objavljuje na web portalu podatke o izdanim potvrdama o pravu puta. Nije nam poznato da se je više infrastrukturnih operatera prema operatorima korisnicima proglasilo jedinstvenim posjednikom prava puta, no ako takvih slučajeva ima, prihvaćamo i takve možebitne stavove infrastrukturnih operatera, ali provođenjem postupka izdavanja potvrda o pravu puta se utvrđuje tko je zaista nositelj prava puta. Također nam nije poznato da se često ne zna tko je infrastrukturni operater na pojedinim trasama. Pretpostavljamo da se je ovdje mislilo na to, koji infrastrukturni operater može ostvariti pravo puta na pojedinim nekretninama. To inače nije predmet rješavanja prema Pravilniku, već će se taj postupak provesti prema ZEK-u (članak 28. stavak 6.). „Upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može od Agencije tražiti utvrđivanje infrastrukturnog operatera za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, te utvrđivanje visine naknade za pravo puta.“

HAKOM je pokrenuo projekt uspostave jedinstvene baze elektroničke komunikacijske infrastrukture svih operatera. S obzirom na kompleksnost projekta, te velike količine podataka koje trebaju dati svi operateri, to će biti višegodišnji proces u kojem je za očekivati da postotak točnosti podataka neće biti 100%.

Nadalje, kao što je bilo i rečeno u odgovoru ranije, HAKOM priznaje ugovor operatoru korisniku s bilo kojim infrastrukturnim operatorom.

**Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. na
prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta**

I. Općenito

U prijedlogu Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (u daljnjem tekstu: prijedlog Pravilnika) utvrđuju se dokazi koje je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta, pa se time nameću obveze infrastrukturnom operatoru vezano za pribavljanje dokaza o ispunjavanju zakonskih pretpostavki utvrđenih Zakonom o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: ZEK) koje su postojale u trenutku stjecanja prava puta, ali i dodatnih pretpostavki koje je utvrdio Pravilnik. Pozdravljamo činjenicu da je HAKOM uvažio da osim vlasnika upisanih u zemljišne knjige, postoje i vlasnici nekretnina koji su vlasništvo stekli temeljem zakona (npr. RH je temeljem zakona stekla vlasništvo na poljoprivrednom zemljištu, šumama i šumskom zemljištu, vodnom dobru i dr.; jedinice lokalne samouprave vlasnici su javnog dobra u općoj uporabi – nerazvrstane ceste, pločnici, trgovi, parkovi i druge zelene površine i sl.) ili temeljem odluke tijela vlasti (u postupku izvlaštenja) ili sudskom odlukom. Međutim, ostaje otvoreno pitanje rezervacije sredstava za naknadu za pravo puta u slučaju da HAKOM izda potvrdu o pravu puta a vlasnik nije utvrđen upisom u zemljišne knjige tj. nije jasno zašto se ne bi subjektima koji su stekli vlasništvo na temelju zakona ili na temelju odluke tijela vlasti, a nisu upisani kao vlasnici u zemljišne knjige plaćalo naknadu od trenutka izdavanja potvrde o pravu puta. Naime, sukladno odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZV) za nekretnine stečene temeljem zakona, odluke tijela vlasti (upravne, sudske), nije određen način (modus) stjecanja upis u zemljišne knjige. Prema tome, vlasnik je stekao nekretnine iako njegovo vlasništvo nije upisano u zemljišne knjige i time učinjeno vidljivim trećima. Osim toga, prema pravilima zemljišnoknjižnog prava opće dobro ne mora biti upisano u zemljišne knjige.

Također je odredbama ZV primjena načela povjerenja u istinitost i potpunost zemljišnih knjiga odgođena za nekretnine koje su bile u društvenom vlasništvu do 15.1.2015. godine.

II. Posebni komentari na pojedine odredbe prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta

Članak 2. st. 3.

Odredbu čl. 2. st. 3. prijedloga Pravilnika smatramo da bi trebalo promijeniti tako da se omogući svakom infrastrukturnom operatoru koji je sufinancirao izgradnju EKI da dobije potvrdu o pravu puta kojom se legitimira prema trećima kao infrastrukturni operator.

Predlažemo da odredba glasi:

„U slučaju da su dva ili više infrastrukturnih operatora sufinancirali izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture, HAKOM će za tu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izdati jednu potvrdu o pravu puta ali u toliko primjeraka izvornika koliko ima infrastrukturnih operatora. Potvrda o pravu puta glasi na sve infrastrukturne operatore, kao nositelje prava puta, a visina naknade za pravo puta određuje se sukladno broju cijevi i zdenaca kabelaške kanalizacije, odnosno broju kabela položenih izravno u zemlju, koji su u vlasništvu pojedinog infrastrukturnog operatora i veličini (promjeru) cijevi i zdenaca kabelaške kanalizacije, te površini zemljišta koja je određena kao širina rova za cijevi, zdenca, odnosno kabele koji

pripadaju pojedinom infrastrukturnom operatoru. Ako nema sporazuma između infrastrukturnih operatora o vlasništvu na pojedinim cijevima, zdencima odnosno kabelima a ne može se sa sigurnošću utvrditi koliko cijevi, zdenaca, odnosno kabela pripada pojedinom infrastrukturnom operatoru i koju površinu rova zauzimaju, smatrat će se da imaju suvlasničke udjele na cijevima, zdencima, odnosno kabelima u jednakim omjerima, te će svaki od njih plaćati naknadu za pravo puta sukladno tim omjerima.

Infrastrukturni operatori posebnim ugovorom uređuju međusobne odnose koji proizlaze iz njihovog suvlasništva na EKI, te poslove redovne i izvanredne uprave, kao i koji suvlasnik EKI, u ime svih suvlasnika, preuzima obveze koje se odnose na uplaćivanje naknade na račun vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra, te na koji način i u kojim rokovima će mu ostali suvlasnici refundirati onaj dio naknade za pravo puta koji je ekvivalentan njihovim suvlasničkim udjelima, kao i dio troškova koje je imao vezano za plaćanje naknade i praćenje ostalih obveza koje iz toga proizlaze.“

Obrazloženje:

Odredbom čl. 28. st. 3. ZEK propisano je da HAKOM za pojedinu EKI na općem dobru ili na nekretninama u vlasništvu javnih ili privatnih subjekata može izdati samo jednu potvrdu o pravu puta. Iz navedene odredbe ZEK-a proizlazi da ne može nekom drugom investitoru koji sebe smatra infrastrukturnim operatorom (samovlasnikom EKI) za tu istu EKI izdati potvrdu o pravu puta, ako je već za tu istu EKI potvrdu izdao nekom drugom infrastrukturnom operatoru. Međutim, ZEK ne uređuje slučajeve suvlasništva na EKI koje proizlazi iz sufinanciranja izgradnje EKI (s time da suvlasnički udjeli mogu biti određeni prema broju cijevi koje pojedini suvlasnik koristi). Budući da prema općim propisima koji se odnose na vlasništvo i suvlasništvo, svaki suvlasnik ima sva prava koja imaju i ostali suvlasnici, a pogotovo ima pravo dobiti dokument koji ga prema trećima legitimira kao suvlasnika, tako i u ovom slučaju svaki od suvlasnika ima pravo dobiti dokument (potvrdu o pravu puta) u kojem će biti određeno da se radi o EKI koja je u suvlasništvu u određenom omjeru, a tom potvrdom će se prema trećima legitimirati kao nositelj prava puta. Naime, ZEK omogućava da je svaki od suvlasnika EKI nositelj prava puta, a to znači da svaki ima pravo dobiti dokument koji će ga legitimirati kao infrastrukturnog operatora prema upravitelju općeg dobra, odnosno vlasniku nekretnine i prema trećima (u pravilu su to operatori korisnici).

Iz podzakonskih propisa koje je donio HAKOM, a koji se odnose na pristup i zajedničko korištenje EKI, infrastrukturni operator se legitimira prema operatorima korisnicima potvrdom o pravu puta (a ne ugovorom kojim je određeno tko je nositelj potvrde o pravu puta).

Također, potvrda o pravu puta legitimira infrastrukturnog operatora u njegovim pravima prema vlasniku nekretnine na koju se potvrda o pravu puta odnosi, a suvlasnici – infrastrukturni operatori moraju imati jednaka prava pristupa nekretnini, mogućnosti održavanja, korištenja, popravljanja, razvoja i dr. EKI na kojoj postoji suvlasništvo. Isto tako vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra ima obveze prema svakom suvlasniku EKI, koji su zajednički nositelji prava puta tj. zajednički imaju pravo puta (i svaki ima svoj primjerak zajedničke potvrde o pravu puta). Smatramo da je to gotovo identično stanje s izdavanjem vlasničkog lista od strane zemljišnoknjižnih odjela (gruntovnica) tj. ne može jedan suvlasnik biti nositelj vlasničkog lista, a drugi suvlasnik da nije nositelj vlasničkog lista.

Slažemo se da bi zbog praktičnih razloga bilo dobro da se nekom vrstom međuvlasničkog ugovora između suvlasnika EKI, koji svaki od njih imaju status infrastrukturnog operatora, odrede poslovi redovne i izvanredne uprave. Između ostalog takvim ugovorom bilo bi moguće odrediti i koji suvlasnik EKI, u ime svih suvlasnika, preuzima obveze koje se odnose na uplaćivanje naknade na račun vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra, te na koji način i u kojim rokovima će mu ostali suvlasnici refundirati

onaj dio naknade za pravo puta koji je ekvivalentan njihovim suvlasničkim udjelima, kao dio troškova koje je imao vezano za plaćanje naknade i praćenje ostalih obveza koje iz toga proizlaze.

HT1: Odgovor HAKOM-a, (članak 2. stavak 3.)

Prijedlog se djelomično prihvaća na način da novi tekst čl.2 st.3 glasi:

U slučaju da su dva ili više infrastrukturnih operatora sufinancirali izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture, HAKOM će za tu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izdati jednu potvrdu o pravu puta ali u toliko primjeraka izvornika koliko ima infrastrukturnih operatora. Potvrda o pravu puta glasi na sve infrastrukturne operatore, kao nositelje prava puta, a ukupna visina naknade za pravo puta se dijeli u odnosu na udjele u broju cijevi i/ili kabela.

Članak 3. st. 1. točka d)

U čl. 3. st. 1. točka d) smatramo da treba omogućiti da se umjesto izvoda iz katastra vodova za trase za koje se traži pravo puta, priloži ovjereni elaborat za katastar vodova tako da odredba glasi:

„d) izvod iz katastra vodova za trase za koje se traži pravo puta ili ovjereni elaborat za katastar vodova“

Obrazloženje:

Stanje katastra vodova i njihova opterećenost ne omogućava ispunjavanje ovog zahtjeva. Stoga predlažemo usklađivanje s odredbom st. 3. ovog članka tako da se u ovoj točki dodaju riječi: „*ili ovjereni elaborat za katastar vodova*“

HT2: Odgovor HAKOM-a,

Vjerojatno se je mislilo na čl.3.st.2.točka d) Prijedlog se djelomično prihvaća.

U članku 3. stavak 2. točka d) ostaje ista, a stavak 3. Istog članka se mijenja i glasi: „Ako elektronička komunikacijska infrastruktura nije prijavljena u katastru vodova ili nije moguće pribaviti izvod iz katastra vodova, podnositelj zahtjeva mora, prije podnošenja zahtjeva, izraditi elaborat za katastar vodova, prijaviti nadležnom uredu i ishoditi potvrdu od istog da je elaborat prihvaćen. Potvrdu i ovjereni elaborat je potrebno priložiti zahtjevu.

Članak 3. st. 1. točka e)

S obzirom na stanje zemljišnih knjiga i odgodu primjene načela povjerenja u zemljišne knjige od 2015. godine smatramo da ovu odredu treba brisati, odnosno barem prihvatiti izvatke iz EOP-zemljišnih knjiga

Obrazloženje:

Stanje zemljišnih knjiga i opterećenost zemljišnoknjižnih odjela općinskih sudova ne omogućava ispunjavanje ovog uvjeta. Također, podaci iz zemljišnih knjiga ne odražavaju stvarno stanje vlasništva, a u velikom dijelu nisu usklađene zemljišnoknjižne čestice s katastarskim stanjem (npr. stare izmjere u zemljišnim knjigama, a nove izmjere u katastru nekretnina). Budući da će se na temelju ovakve odredbe znatno opteretiti zemljišnoknjižni sudovi, smatramo da bi trebalo u pronalaženje najboljeg rješenja kako za infrastrukturne operatore, tako i za HAKOM, općinske sudove, katastar nekretnina i vlasnike nekretnina, odnosno upravitelje općeg dobra, svakako pri formuliranju ove odredbe uključiti Ministarstvo pravosuđa i Državnu geodetsku upravu.

Temeljem dosadašnjih iskustava u postupku izdavanja potvrda o pravu puta, postupak u pravilu traje dulje od 60 dana, a što znači da će svaki izvadak iz zemljišnih knjiga biti zastario prema navedenoj odredbi ovog Pravilnika.

HT3: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvaća na način da čl.3.st 2. Točka e) glasi.

e) izvatke iz zemljišnih knjiga čestica na kojima je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura, ne starije od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 3. st. 3.

Odredba čl. 3. st. 3. je prihvatljiva ali mora biti usklađena s odredbom stavka 1. točka d), pa predlažemo da glasi:

„Ako elektronička komunikacijska infrastruktura nije prijavljena u katastru vodova ili infrastrukturni operator ne može dobiti potvrdu katastra o prijavi, podnositelj zahtjeva mora, prije podnošenja zahtjeva, izraditi elaborat za katastar vodova, prijaviti nadležnom uredu i ishoditi potvrdu od istog da je elaborat prihvaćen. Potvrdu i ovjereni elaborat potrebno je priložiti zahtjevu.“

HT4 Odgovor HAKOM-a, Odgovoreno u HT2.

Članak 3. st. 4. točka a)

Odredbu čl. 3. st. 4. točka a) potrebno je uskladiti sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji tako da glasi:

„a) uporabnu dozvolu izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture, koja glasi na podnositelja zahtjeva ili na ime univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika, odnosno potvrdu nadležnog ureda za prostorno planiranje i graditeljstvo da se smatra da građevina elektroničkih komunikacija ima uporabnu dozvolu u skladu s odredbama čl. 330., 331. i 333. Zakona o prostornom uređenju i gradnji“.

Obrazloženje:

Posebno naglašavamo da su u Zakonu o prostornom uređenju i gradnji propisane pravne predmnjeve koje se odnose na građevinske i uporabne dozvole (čl. 330.-333.). Smatramo da na EKI, koju se također smatra građevinama u smislu ZPUG (a to priznaje i ZEK u čl. 28. kada kao uvjet za stjecanje prava puta propisuje uporabnu dozvolu, odnosno ranije građevinsku dozvolu), treba primijeniti odredbe čl. 330., 331. i 333. ZPUG.

Odredbama čl. 330.-333. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (ZPUG) propisano je da se za građevine koje su izgrađene prije 19.6.1991. godine ne izdaje uporabna dozvola, a da se za građevine izgrađene na temelju građevinske dozvole nakon tog datuma, pa do stupanja ZPUG na snagu 1.10.2007. godine, na zahtjev investitora, odnosno vlasnika građevine izdaje uvjerenje za uporabu. Za izgrađenu građevinu na temelju građevinske dozvole, odnosno drugoga odgovarajućeg akta nadležnog tijela izdanog do 19.6.1991. godine ne izdaje se uporabna dozvola (čl. 331/1 ZPUG). Takva građevina upisuje se u katastarski operat ako je uz zahtjev priložena pravomoćna građevinska dozvola i potvrda da u vezi s tom građevinom nije u tijeku postupak građevinske inspekcije (čl. 331/2 ZPUG).

Građevina izgrađena do 15.2.1968. godine smatra se izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole, odnosno drugoga odgovarajućeg akta nadležnoga upravnog tijela (čl. 330/1 ZPUG) i za takvu građevinu se ne izdaje uporabna dozvola (čl. 330/5).

Umjesto uporabne dozvole nadležno upravno tijelo na zahtjev investitora odnosno vlasnika građevine izdaje uvjerenje za uporabu kojim se utvrđuje da je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom u pogledu vanjskih gabarita i namjene (čl. 333/1 ZPUG).

Slijedom navedenog, podzakonskim propisima ne može se tražiti od infrastrukturnog operatora više dokaza o postojanju pretpostavki za stjecanje prava puta nego što to određuje ZEK, a isto tako ne može se tražiti dokaz za koji ZPUG, kao opći propis iz područja gradnje, izrijeком određuje da se ne izdaje (kogentne odredbe čl. 330. – 333. ZPUG).

**HT5: Odgovor HAKOM-a,
Prijedlog se ne prihvaća.**

ZEK je odredio, da je potrebna uporabna dozvola te nije moguće mijenjati odredbe ZEK-a, no HAKOM će u postupku izdavanja potvrda o pravo puta prihvatiti i druge dokumente temeljem kojih se je odobravalala uporaba ili će prihvatiti poziv na neku odredbu posebnih propisa, kojom se je omogućavala uporaba elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Članak 3. st. 4. točka b)

Smatramo da u slučaju postojanja uporabne dozvole nije potrebno dostavljati i geodetsku dokumentaciju stvarnog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture za koju je izdana uporabna dozvola, pa predlažemo brisati navedenu točku

HT6: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvaća.

Smatramo da nije nužno potrebno priložiti baš onu geodetsku dokumentaciju stvarnog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture za koju je izdana uporabna dozvola već ona dokumentacija koja obuhvaća trase za koje se traži izdavanje potvrde o pravo puta. Članak 3. stavak 4. točka b) se mijenja i glasi:

b) geodetsku dokumentaciju stvarnog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture za koju je zatražena potvrda o pravo puta.

Članak 3. st. 5. točka a)

U navedenoj odredbi smatramo da je potrebno osim navedenih dokaza navesti i druge dokaze tako da odredba glasi:

„a) dokaz da je izgradio elektroničko komunikacijsku infrastrukturu (neki od dokumenata investicijske izgradnje kao što su: građevinski dnevnik, završno izvješće nadzornog inženjera, zapisnik o kontroli kvalitete, ugovor o gradnji, podaci o vremenu početka korištenja predmetne infrastrukture, odnosno vremenu ukopčanja pretplatnika na tu infrastrukturu ili izvodi iz knjigovodstva kada je predmetna infrastruktura aktivirana kao nova imovina, izvadak iz bilance da je predmetna infrastruktura bila predmet stjecanja u vlasništvo Republike Hrvatske na temelju posebnog Zakona o osnivanju javnog poduzeća HPT 1990. godine, odnosno izvadak iz bilance javnog poduzeća HPT da je predmetna infrastruktura na temelju posebnog zakona bila 1998. godine udio Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu trgovačkog društva HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. i sl.),“

Obrazloženje:

Za one trase za koje podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde o pravu puta ne posjeduje uporabnu dozvolu niti može pribaviti investicijsku dokumentaciju trebalo bi ublažiti kriterij da se koriste podaci o vremenu početka korištenja predmetne EKI, odnosno vremenu ukopčanja pretplatnika na tu EKI ili izvodi iz knjigovodstva kada je predmetna EKI aktivirana kao nova imovina, odnosno da se poštuju odredbe posebnih zakona na temelju kojih je: a/ 1990. godine došlo do pretvorbe društvenog vlasništva na telekomunikacijskoj infrastrukturi s pravom korištenja, upravljanja i raspolaganja PTT organizacija u državno vlasništvo; b/ 1991. godine pretvorbe državnog vlasništva na telekomunikacijskoj infrastrukturi u vlasništvo javnog poduzeća HPT; c/ 1998. godine utvrđivanja telekomunikacijske infrastrukture kao udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu HT-a.

**HT7: Odgovor HAKOM-a,
Prijedlog se djelomično prihvaća.**

Nije prihvatljivo kao dokaz da se je izgradila na primjer kabela kanalizacija dati podatke o vremenu ukopčanja korisnika, jer se ukopčanje korisnika ostvaruje postavljanjem kabela, a to rade i drugi operatori, ne samo infrastrukturni operator koji bi mogao ostvariti pravo puta. Većina drugih dokaza je prihvatljiva te se članak 3. stavak 5. točka a) mijenja i glasi:

dokaz da je izgradio elektroničko komunikacijsku infrastrukturu (neki od dokumenata investicijske izgradnje kao što su: građevinski dnevnik, završno izvješće nadzornog inženjera, zapisnik o kontroli kvalitete, ugovor o gradnji, izvod iz knjigovodstva kada je predmetna infrastruktura aktivirana kao nova imovina, izvadak iz odluke da je predmetna infrastruktura sastavni dio bilance temeljnog kapitala HT-a d.d. i sl.).

Članak 3. st. 6.

Odredbu st. 6. smatramo nejasnom. Vjerojatno se misli na dostavljanje podataka u elektronskom zapisu (na CD-u) a ne mailom (što bi značila ovakva formulacija), pa smatramo da bi to trebalo jasnije formulirati.

**HT8: Odgovor HAKOM-a,
Prijedlog se prihvaća.**

Članak 3. stavak 6. mijenja se i glasi: „Podaci koji se dostavljaju uz zahtjev moraju biti dostavljeni u elektronskom zapisu na CD-u u standardno definiranoj tablici koju HAKOM dostavlja infrastrukturnom operatoru na zahtjev“.

Članak 4. st. 4.

Rok od 15 dana u kojem infrastrukturni operator mora dostaviti jedan izvornik potvrde o pravu puta smatramo da je prekratko i da ga treba staviti 30 dana kao i u svim upravnim postupcima.

HT9: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se prihvaća.

Članak 4. stavak 4. mijenja se i glasi: „Infrastrukturni operator obvezan je vlasniku nekretnine, odnosno upravitelju općeg dobra dostaviti jedan izvornik potvrde o pravu puta u roku od trideset (30) dana od zaprimanja potvrde te početi plaćati naknadu utvrđenu u potvrdi o pravu puta.“

Članak 4. st. 5.

U ZEK-u ne nalazimo uporište za nametanje obveze infrastrukturnom operatoru pronalaženja vlasnika nekretnine kroz provođenje postupka oglašavanja putem javnih glasila i oglasnih ploča jedinica lokalne samouprave. Stoga predlažemo da odredba glasi:

„5) Za one nekretnine na koje se odnose potvrde o pravu puta, a za koje nije moguće utvrditi vlasnika odnosno upravitelja općeg dobra uvidom u javne knjige, infrastrukturni operator je obvezan u roku 30 dana od dobivanja potvrda o pravu puta, uputiti javni poziv svim vlasnicima, odnosno upraviteljima nekretnina putem svoje web stranice, te zatražiti od HAKOM-a javno pozivanje vlasnika, odnosno upravitelja općeg dobra putem web stranice HAKOM-a i oglasne ploče HAKOM-a. Javni poziv se briše s web stranice i oglasne ploče kada se infrastrukturnom operatoru javi vlasnik nekretnine, odnosno upravitelj općeg dobra i dokaže vjerodostojnim dokumentom svoj status vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra.“

Obrazloženje:

Stanje zemljišnih knjiga i dosadašnja brzina usklađivanja zemljišnoknjižnog stanja sa stvarnim stanjem vlasništva govori da je ovaj rok ponovljenog poziva nepotrebno kratak i iziskuje dodatnu administriranje i troškove infrastrukturnog operatora s vrlo upitnim rezultatima.

Predlažemo da se infrastrukturnom operatoru ne stvaraju nepotrebni poslovi i troškovi nego da se ovim Pravilnikom propiše objava javnog poziva svim vlasnicima nekretnina, odnosno upraviteljima općeg dobra da je za određenu nekretninu/opće dobro izdana potvrda o pravu puta i da infrastrukturni operator ima obvezu plaćanja naknade. Javni poziv morao bi biti objavljen na oglasnoj ploči HAKOM-a kao pravne osobe s javnim ovlastima, a također i na web stranici HAKOM-a (jer je HAKOM tijelo koje prema

odredbama ZEK-a vodi javni registar potvrda o pravu puta). Infrastrukturni operator također bi morao biti dužan objaviti na svojim web stranicama javni poziv vlasnicima nekretnina, odnosno upraviteljima općeg dobra.

HT10: Odgovor HAKOM-a,

Prijedlog se djelomično prihvaća jer bi objava oglasa u javnim glasilima stvarala dodatni trošak. Novi tekst odredbe čl.4.st.5.glasi:.

Za one nekretnine na koje se odnose potvrde o pravu puta, a za koje nije moguće utvrditi vlasnika odnosno upravitelja općeg dobra uvidom u javne knjige, infrastrukturni operator je obvezan u roku 30 dana od dobivanja potvrda o pravu puta, uputiti javni poziv svim vlasnicima, odnosno upraviteljima nekretnina putem svoje web stranice, te oglasnih ploča predmetne lokalne uprave o pravu puta i obvezi plaćanja naknade. Infrastrukturni operator je obvezan imati javni poziv na svojim web stranicama tako dugo dok ne utvrdi vlasnika odnosno upravitelja općeg dobra.

Članak 4. st. 6.

Određivanje obveze infrastrukturnom operatoru da mora izvještavati HAKOM svaka tri mjeseca o plaćanju naknada za pravo puta, smatramo nepotrebnim. Stoga predlažemo brisati navedenu odredbu, a umjesto toga uvrstiti odredbu koja glasi:

„HAKOM ima pravo zatražiti u svako doba uvid u aplikaciju infrastrukturnog operatora o plaćanju naknada za pravo puta.“

Obrazloženje:

Izvjestavanje svaka tri mjeseca o plaćanju naknade za pravo puta s navođenjem razloga neplaćanja iziskuje dodatno neopravdano administriranje infrastrukturnog operatora. Nije jasna svrha takvog izvješćivanja HAKOM-a o plaćanju odnosno neplaćanju naknade za pravo puta.

Smatramo da je zadaća HAKOM-a voditi brigu o EKI, a ne o pravima vlasnika nekretnina na plaćanje naknade. Iz odredaba ZEK-a jasno proizlazi da vlasnik ima pravo na naknadu za pravo puta, međutim niti iz jedne od odredaba čl. 28. i 29. ZEK ne proizlazi da HAKOM ima ovlast nadzirati plaća li (uredno ili neuredno) infrastrukturni operator naknade za pravo puta. Nema niti jedne odredbe ZEK-a koja bi ovlastila HAKOM da Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta, nametne ovakve obveze infrastrukturnom operatoru, a u cilju zaštite prava vlasnika nekretnina na uredno plaćanje naknade. Pravo je vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra koji dokaže da infrastrukturni operator mora upravo njemu plaćati naknadu za pravo puta, da u slučaju neplaćanja naknade za pravo puta, zaštitu svoga prava zatraži u sudskom postupku, a eventualno se može propisati da se može obratiti HAKOM-u koji bi tada morao provesti postupak utvrđivanja razloga zbog kojih infrastrukturni operator ne plaća naknadu, te odrediti svojim rješenjem obvezu plaćanja naknade.

Niti u jednom propisu koji se odnosi na zaštitu prava vlasnika po pitanju plaćanja naknada radi tereta na njegovoj nekretnini, nema primjera ovakve brige od strane javne institucije, kao što je u slučaju prava puta i obveza koje kroz podzakonski propis HAKOM nameće infrastrukturnim operatorima. Proizlazi da se HAKOM stavlja u poziciju prvenstvene zaštite prava vlasnika nekretnina, a tek podredno zaštite prava infrastrukturnih operatora, a takvo što nije u skladu niti s mjerodavnim direktivama EU, a niti s odredbama ZEK.

**HT11: Odgovor HAKOM-a,
Prijedlog se djelomično prihvaća na način da čl 4.st.6. glasi:**

Infrastrukturni operator obvezan je omogućiti HAKOM-u uvid u podatke infrastrukturnog operatora o plaćanju naknada za pravo puta.

Članak 4. st. 7. i st. 8.

Odredbu st. 7. smatramo nepotrebnom te ju predlažemo brisati. U stavku 8. predlažemo brisati dio koji se odnosi na rezerviranje sredstava za naknadu za pravo puta na posebnom računu. Naime, svaka pravna osoba dužna raditi rezervaciju takvih sredstava u procesu normalnog i transparentnog poslovanja.

Obrazloženje:

U ovakvom stanju u kakvom se sada nalaze zemljišne knjige u RH, deponiranje novca na posebnom računu kao rezervacije za plaćanje naknade za pravo puta veliki je dodatni i nepotrebn trošak za infrastrukturnog operatora kojem ne vidimo opravdanu svrhu. Tim više što je vrlo neizvjestan rok realizacije plaćanja, koji ne ovisi o infrastrukturnom operatoru nego isključivo o utvrđivanju zemljišnoknjižnog vlasnika, a što je uvjetovano sređivanjem stanja zemljišnih knjiga u RH.

Propisivanjem ovakve odredbe HAKOM može infrastrukturnom operatoru blokirati znatna financijska sredstva niz godina, a da pri tome vlasnik ne učini nikakav napor da uredi svoje zemljišnoknjižno stanje.

Čim je proizašla određena obveza, svaki infrastrukturni operator morao bi u okviru svoga transparentnog poslovanja imati rezervaciju sredstava i bez deponiranja tih sredstava na poseban račun.

HT12: Odgovor HAKOM-a,

Prijedlog se djelomično prihvaća,

na način da ostaje obveza rezerviranja sredstava za naknadu za pravo puta, a izostavlja se „na posebnom računu“.

Članak 4. st. 8.

Odredbu čl. 4. st. 8. predlažemo da se dopuni tako da glasi:

„8) Za one nekretnine, na koje se odnosi zahtjev za izdavanje potvrda o pravu puta, a za koje nije moguće utvrditi vlasnika odnosno upravitelja općeg dobra na temelju izvotka iz zemljišne knjige ili na temelju posebnih zakona kojima su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave stekle vlasništvo na javnim nekretninama, odnosno kojim je određena nekretnina postala opće dobro, HAKOM će izdati potvrde o pravu puta prema obrascu iz Dodatka 1., uz napomenu da infrastrukturni operator mora platiti vlasniku naknadu od trenutka izdavanja potvrde o pravu puta.“

Obrazloženje:

Smatramo da bi HAKOM trebao prihvatiti činjenicu da na temelju posebnih zakona su određeni univerzalnim pravnim sljednicima pojedinih društvenovlasničkih subjekata određeni javni subjekti (RH, općine, gradovi, županije, određene ustanove), te bez obzira što te činjenice nisu upisane u zemljišne knjige, općepoznato je tko je vlasnik određene javne nekretnine. U takvim slučajevima trebalo bi smatrati da je vlasnik poznat i infrastrukturni operator trebao bi plaćati naknadu tom javnom subjektu.

HT13:Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se ne prihvaća.

HAKOM nije ovlašten tumačiti druge zakone vezene uz vlasništvo i druga stvarana prava .

Članak 6. st. 2.

U važećem ZEK-u, a niti u drugim propisima ne vidimo razlog za mijenjanje dosadašnjeg uređenja utvrđivanja površine zemljišta za koju se određuje naknada za pravo puta. Stoga predlažemo da odredba glasi:

„2) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod kabelaške kanalizacije i za elektroničke komunikacijske vodove koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije je projektirana širina rova umnožena s dužinom trase.“

Obrazloženje:

Do sada je to bila projektirana širina elektroničke komunikacijske infrastrukture i smatramo da takva i treba ostati. Ako bi se prihvatila predložena odredba, smatramo da bi to onda značilo da infrastrukturni operator ostvaruje pravo na koridor od 1 m u kojem više nitko drugi (niti infrastrukturni operator EKI, ali niti drugi infrastrukturnisti) ne bi mogao imati niti služnost, a niti pravo puta.

HT14: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvaća.

Pravo puta se odnosi i na pristup nekretnini, te na zahvatima na EKI koji u pravilu prelaze projektiranu širinu rova, međutim uvažavamo činjenicu da je područje oko elektroničkih komunikacijskih vodova izvan kabelaške kanalizacije uže a što je predmet čl.6.st.3.. Novi tekst čl.6.st.2 glasi:

Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod kabelaške kanalizacije je širina od jednog metra umnožena s dužinom trase.

Članak 6. st. 3. i 4.

Smatramo da je potrebno zadržati dosadašnja pravna rješenja te predlažemo brisati odredbu st. 3., a izmijeniti st. 4. tako da glase:

4) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod stupova nadzemne komunikacijske mreže je 2 četvorna metra. Sa stupovima zračne mreže izjednačena su uporišta na krovovima kuća, osim ako je uporište namijenjeno isključivo za priključak te kuće na javnu elektroničku komunikacijsku mrežu. Prilikom prve uplate naknade za pravo puta, infrastrukturni operator dužan je uplatiti vlasniku kuće na čijem krovu je uporište, jednokratnu naknadu u iznosu prosječne vrijednosti stupa zračne elektroničke komunikacijske mreže.“

Obrazloženje:

Zračna elektronička komunikacijska mreža je u osnovi građena za potrebu priključenja korisnika, i smatramo da je dovoljno da se naknada plaća kroz naknadu za stupove zračne mreže.

Zračna mreža građena je kao mreža privremenog karaktera tj. nema fiksni koridor. Također su nerazmjerno visoki troškovi izrade dokumentacije u odnosu na vrijednost same zračne mreže.

Dosadašnja naknada je bila 2 četvorna metra i smatramo da takva treba ostati i dalje. Uporišta na krovovima kuća trebalo bi također uvrstiti u ovu odredbu.

HT15: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvaća

Zračna elektronička komunikacijska mreža koja se koristi samo za priključenje korisnika ne može biti predmet naknade ni potvrde za pravo puta. Nadalje, smatramo da uzurpirana površina oko stupova zračne mreže je do sada bila premala, a da je predložena pravičnija. Novi tekst čl.6.st.3. glasi:

Površina za elektroničke komunikacijske vodove koji se postavljaju izvan kableske kanalizacije je širina od 0,5 metara umnožena s dužinom trase.

Članak 6.st.4. se proširuje s tekстом:

Za prihvate nadzemne komunikacijske mreže na objektima određuje se jednokratna naknada u iznosu od 250,00 kn po prihvatu.

Članak 6. st. 5.

U st. 5. smatramo da je potrebno urediti korištenje nekretnina na temelju prava puta i za javne govornice te da je potrebno odrediti površinu primjereno veličini objekta. Stoga predlažemo da odredba glasi:

„5) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod samostojećih uličnih ormarića i javnih telefonskih govornica je 2 četvorna metra, odnosno ako ulični ormarić ili javna telefonska govornica zauzima veću površinu, u potvrdi o pravu puta naznačit će se stvarno zauzeta površina.

Obrazloženje:

Do sada nije bilo propisane naknade za samostojeće ulične ormariće, pa podržavamo da se uvrste u ovaj Pravilnik, međutim smatramo da bi trebalo odrediti naknadu za 2 četvorna metra, odnosno ako se radi o zauzimanju veće površine, onda prema stvarnoj površini koju zauzimaju. Također bi u ovu odredbu trebalo uvrstiti i javne telefonske govornice.

HT16: Odgovor HAKOM-a,

Prijedlog se djelomično prihvaća.

Članak 6.stavak 5. mijenja se glasi:

Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod samostojećih uličnih ormarića i javnih telefonskih govornica je 4 četvorna metra.Za javne govornice prilagođene potrebama osoba s invaliditetom HAKOM će izdavati potvrde o pravo puta s naknadom od 0,00 kn.

Članak 6. st. 7.

Smatramo da i dalje treba zadržati odredbe po kojima obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom izdavanja potvrde, a ne od dana stjecanja prava puta, odnosno 1. srpnja 2008 kada je stupio na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br. 73/08).

HT17: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se ne prihvaća.

Potvrda o pravu puta je deklaratorni akt kojim se ne stječe pravo puta. To pravo stečeno je stupanjem na snagu ZEK-a 01.07.2008.godine pa je istovremeno i nastala obveza plaćanja naknade. .

Članak 9.

Podržavamo u potpunosti odredbe čl. 9., međutim smatramo da, osim odredaba koje su navedene u ovom članku, svakako treba detaljnije urediti slučajeve prelaganja prava puta unutar iste nekretnine. Također treba urediti prelaganje prava puta na drugu nekretninu kada je izmještanje prouzročeno radnjama drugog infrastrukturnog operatora kao investitora EKI, investitora drugih infrastrukturnih građevina, te vlasnika nekretnine. U takvim slučajevima treba dati zaštitu trase i koridora EKI za koji infrastrukturni operator ima pravo puta. Investitor koji bi htio graditi novu EKI u koridoru određenom planskim dokumentima, treba kod HAKOM-a provjeriti ima li neki infrastrukturni operator pravo puta. Ako postoji pravo puta taj investitor mora zatražiti od infrastrukturnog operatora koji ima pravo puta suglasnost za gradnju svoje EKI.

HT18: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se ne prihvaća.

HAKOM smatra da je to pitanje posebnog propisa kojim je regulirana gradnja i/ili je propisano Pravilnikom o načinu i uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te obveze investitora radova ili građevine.

Članak 10.

Predlažemo da se naslov iznad glave V. ovog prijedloga Pravilnika briše, a odredbe čl. 10. postanu odredbe glave IV. i da čl. 10. glasi:

„1) Za izdane potvrde o pravu puta na nekretninama za koje HAKOM nije nedvojbeno mogao utvrditi vlasnika, odnosno upravitelja općeg dobra, HAKOM će izdati nove potvrde, kada se utvrdi vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra.

2) Za slučajeve iz stavka 1. ovog članka, infrastrukturni operator mora dostaviti nove podatke o vlasniku ili upravitelju općeg dobra i isplatiti naknadu za pravo puta od trenutka kada mu je HAKOM izdao potvrdu u kojoj nije bio utvrđen vlasnik nekretnine, odnosno upravitelj općeg dobra.“

Obrazloženje:

Sve ranije iznesene primjedbe o rezervaciji sredstava odnose se i na ovaj članak.

HT19: Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvća.

U tekstu naslova je obrisano „na posebnom računu“, te u čl.10.st.1. su obrisane riječi „na posebnom računu infrastrukturnog operatora“.

Članak 11.

Odredbe čl. 11. predlažemo u cijelosti brisati.

Obrazloženje:

Obveza retroaktivnog plaćanja uz potrebno uvećanje administrativnog posla i troškova ponovne izrade elaborata za pravo puta nema opravdanja u postojećim propisima.

ZEK nije predvidio retroaktivno mijenjanje već izdanih potvrda o pravu puta.

HT20: Odgovor HAKOM-a,

Prijedlog se ne prihvaća.

HAKOM neće izdavati nove potvrde o pravu puta za slučajeve kada će infrastrukturni operator morati uskladiti visinu naknade koje obvezan platiti ili je isplatio upraviteljima općeg dobra odnosno vlasnicima nekretnina.

Članak 12.

Smatramo da je rok za dostavu podataka prekratak i da bi trebalo omogućiti infrastrukturnim operatorima dostavljanje podataka i nakon roka od 6 mjeseci. Predlažemo da se produlji rok na godinu dana za dostavljanje podataka za kabelsku kanalizaciju za ruralna područja i gradove manje od 15.000 stanovnika. Za kabele izravno postavljene u zemlju i spojne putove predlažemo rok od 2 godine, a za položaj stupova zračne mreže 3 godine. Razlog za traženje produljenja roka je neažurnost gruntovnice i katastra (stare i nove izmjere), neusklađenost podataka gruntovnice i katastra, kao i neodgovarajuće katastarske podloge koje ne odražavaju stvarno stanje. Veliki dio javne cestovne infrastrukture nije upisan niti u katastar nekretnina niti u gruntovnicu, a EKI je velikim dijelom upravo vezana za zemljište na kojima su prometnice. Suvremene mogućnosti geo-pozicioniranja trasa daju preciznije podatke nego što je to navedeno u projektnoj dokumentaciji iz ranijih razdoblja te je potrebno uskladiti te podatke. Također nije osnovan katastar vodova u većini lokalnih samouprava što dodatno otežava sređivanje podataka.

HT21:Odgovor HAKOM-a, Prijedlog se djelomično prihvaća.

Tekst novog čl.12. glasi:

Infrastrukturni operatori moraju HAKOM-u dostaviti podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi za koju smatraju da imaju pravo puta i to u roku od:

-jedne godine – za trase kabelske kanalizacije,

-dvije godine – za sve ostale trase elektroničke komunikacijske infrastrukture

Komentari **Zagrebačkog holdinga d.o.o. – podružnice Zagrebački digitalni grad** na Prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta.

II PRAVO PUTA Članak 2. stavak 2. i stavak 3.

Ovako definirani stavak 2. i 3. unose neravnotežu, neravnopravnost i nepravdu na tržište elektroničkih komunikacija.

OBRAZLOŽENJE:

Konkretno, na području Grada Zagreba postoje trase elektroničke komunikacijske infrastrukture (kabelske kanalizacije) za koje je jedan infrastrukturni operator ishodovao potvrdu o pravu puta, npr. tvrtka HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. , a prije toga (prije stupanja na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama NN 154/08, 90/11) je Grad Zagreb prilikom rekonstrukcije istih ulica položio dodatne cijevi kabelske kanalizacije za svoje potrebe (za koje npr. nije ishodovao potvrdu o pravu puta). Takvi slučajevi su nešto što će se događati i u budućnosti, tj. događati će se situacije da će jedan infrastrukturni operator imati namjeru investirati u razvoj infrastrukture (što utječe na njegovo poslovanje i financijske prihode), bez obzira na to tko je nositelj prava puta na određenim trasama kabelske kanalizacije. Samo neki primjeri takvih trasa (i situacija) na području Grada Zagreba su Radnička cesta, Ljubljanska avenija, Avenija Većeslava Holjevca, Branimirova ulica, itd. Infrastrukturni operatori koji polažu prava infrastrukturnog operatora na istim trasama imaju sukobljene poslovne i financijske interese, te ovako definirani članak 2. stavak 3. ima ozbiljne zapreku za provedbu u praksi.

Slijedom svega iznesenog, predlažemo brisanje članka 2. stavka 3. u cjelosti, te korekciju članka 2. stavka 2. na slijedeći način:

Za jednu trasu EKI-a se izdaje potvrda o pravu puta za jednog ili više infrastrukturnih operatora sukladno ispunjavanju uvjeta iz članka 2. stavka 1.

ZGDG1: Odgovor HAKOM-a: Prijedlog se djelomično prihvaća, a odgovoreno je u HT1. Nadalje, HAKOM napominje da se to odnosi samo na slučajeve zajedničkog građenja koji su obavljani sukladno propisima ZEK-a i ostalim propisima kojima je regulirano građenje. Nadalje, ZEK u čl.28.st.3. definira da se za jednu EKI može izdati samo jedna potvrda o pravu puta, a Pravilnik mora biti u skladu sa Zakonom.

Članak 4. Izdavanje potvrde o pravu puta

Podržavamo koncept HAKOM-a kojim se na ovako definirani način pokušava obešteti vlasnik nekretnine, odnosno upravitelj općeg dobra. Međutim, gledano sa aspekta provedbe članka 4. , posebno kada je riječ o više privatnih vlasnika, te kada nije jasan vlasnik, odnosno pravni slijednik, infrastrukturni operator, nositelj prava puta, će morati unutar svoje tvrtke oformiti cijeli odjel, koji će se jedino baviti problematikom vlasnika nekretnine, slanjem i raznim objavama obavijesti, te ishođenjem različitih dokumenata iz kojih će se pokušati iščitati vlasništvo.

Stoga predlažemo HAKOM-u propisivanje jednostavnije procedure.

ZGDG2: Odgovor HAKOM-a: *Obzirom na to da nema prijedloga, HAKOM smatra da je predložena procedura najjednostavnija, a da bi se mogle izdati vjerodostojne potvrde o pravo puta. U odgovorima HT9-HT13 je dodatno obrazloženje i opis procedure koja je ograničena zakonskim okvirom i pravima vlasnika.*

IV NAKNADA ZA KORIŠTENJE NEKRETNINA NA TEMELJU PRAVA PUTA

Članak 6. stavak 1. prijedloga Pravilnika u tabelarnom prikazu visine naknade za pravo puta po vrstama nekretnine u zadnjem stupcu treba dodati naznaku da li se radi o godišnjem ili mjesečnom iznosu naknade.

OBRAZLOŽENJE:

Predloženom dopunom jasno se definira period za koji se plaća naknada, te ne dovodi u mogućnost proizvoljno tumačenje od strane infrastrukturnog operatora ili vlasnika odnosno upravitelja nekretnine za koju se plaća pravo puta.

Istina da je člankom 5.stavkom 1. definirano: „Naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba **se plaća godišnje**, po četvornom metru zemljišta, jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske, za pojedine vrste nekretnina“, ali takvo predložena odredba se može tumačiti da se naknada plaća jednom godišnje, ali nije jasno da li je naknada iz narednog članka na mjesečnoj ili godišnjeg razini.

ZGDG3: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se prihvaća.

Članak 6. stavak 2., stavak 3., stavak 4. i stavak 5.

Pohvaljujemo prijedlog HAKOM-a kojim se regulira i zračna EKM, kao i samostojeći ulični ormarići, te predlažemo dodatak kojim se operator korisnik obvezuje plaćati naknadu bez obzira da li se predmetna infrastruktura koristi ili ne. Također predlažemo, ukoliko operator korisnik ne želi plaćati naknadu za predmetnu zračnu EKM i/ili samostojeće ulične ormariće koje ne koristi, da se propiše obveza demontaže i uklanjanja u određenom roku.

ZGDG4: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća. Prijedlog je suprotan odredbi ZEK-a čl.28.st.4 koja navodi da je infrastrukturni operator obvezan plaćati naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obvezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta.

Članak 6. stavak 7.

Ovako predloženo definiranje započinjanja obveze plaćanja naknade za pravo puta je zbunjujuće i podložno proizvoljnom tumačenju. Naime, predlagatelj Pravilnika ne definira koji elementi utječu na rok primjene tj. kada rok počinje teći od stjecanja prava puta, a kada od stupanja na snagu Zakona.

Prijedlog Zagrebačkog digitalnog grada je: „Obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom stjecanja prava puta“.

OBRAZLOŽENJE:

Pravilnik kao provedbeni akt mora jasno, nedvojbeno i detaljno propisati postupak i područje koje regulira.

ZGDG5: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća. Odgovoreno u HT17.

Članak 6. Prijedlog podružnice Zagrebački digitalni grad:

Predlažemo dodavanje novog stavka koji će regulirati slijedeću situaciju:

Kada operator korisnik ima položenu podzemnu i/ili zračnu EKM za koju nije legalan u prostoru, i ne koristi je, a predmetna EKI se nalazi u zoni zahvata prilikom rekonstrukcije i/ili izgradnje npr. prometnice, u takvim situacijama dosad je bila obveza investitora snositi sve troškove izmještanja takvog EKI-a. Predlažemo da se investitor oslobodi takve obveze financiranja izmještanja nelegalnog EKI-a, te planiranja dodatnih kapaciteta za potrebe spomenutog nelegalnog EKI-a.

ZGDG6: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća, jer nije tematika ovog pravilnika već može biti predmet u Pravilniku o načinu uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te obveze investitora radova ili građevine.

Članak 8. Prijedlog podružnice Zagrebački digitalni grad:

Predlažemo dodavanje novog stavka koji će omogućiti međusobno reguliranje odnosa u situaciji kada je riječ o infrastrukturnom operatoru (koji je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave) i lokalne samouprave. Npr. u situacijama kada predmetni infrastrukturni operator ima ishodovane potvrde o pravu puta i treba plaćati naknadu lokalnoj samoupravi za pravo puta. Predlažemo da se iznos naknade za pravo puta može u ovakvim situacijama dogovoriti između infrastrukturnog operatora (koji je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave) i lokalne samouprave, ali ne veći od iznosa propisanog ovim pravilnikom. Slijedom iznesenog predlažemo tekst novog stavka:

„ Infrastrukturni operator u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i lokalna samouprava mogu dogovoriti iznos naknade za pravo puta drugačiji, ali ne veći iznos naknade od iznosa propisanih člankom 6. stavkom 1. ovog pravilnika.“.

ZGDG7: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća, jer pravo puta je samo jedan od načina rješavanja prava infrastrukturnog operatora u odnosu na upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Međusobnim sporazumom oni mogu odrediti i drugačije visine naknade u kojem slučaju HAKOM može izdati potvrdu o pravo puta s visinom naknade od nula kuna.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Članak 12.

Predlaže se brisati članak 12. u cijelosti.

OBRAZLOŽENJE:

Iz ovako predloženog teksta članka 12. nije jasno o kakvim se podacima radi koje infrastrukturni operator treba dostaviti HAKOM-u, te da li se radi o prijavi cjelokupne EKI za koju infrastrukturni operator smatra da ima pravo puta ili dijelova EKI-a kao na primjer: zračna mreža, stupovi, kabel postavljen u zemlju i slično.

Također nije jasno što je predlagatelj pravilnika s ovako predloženim tekstom htio postići. Pravilnik kao provedbeni akt bi trebao pobliže regulirati određene zakonske odredbe na jasan i nedvosmislen način, što u ovom slučaju nije riječ, već deklarativno daje pravo svakom da prijavi EKI za koju „**smatra**“ da ima pravo puta.

ZGDG8: Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća.

Odgovoreno u HT21.

dr.sc. Justina Bajt

Komentar na Prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta

Zahvaljujem se HAKOM-u što je omogućio komentiranje u javnoj raspravi Prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. Podržavam napore HAKOM-a u podzakonskom uređivanju prava puta koje je kao zakonska služnost uvedeno u naš pravni poredak Zakonom o elektroničkim komunikacijama 2008. godine (dalje u tekstu: ZEK).

Nemam namjeru ulaziti u analizu svih odredaba Prijedloga Pravilnika jer je većina tih odredaba vezana uz provođenje postupka izdavanja potvrde o pravu puta, utvrđivanje površine nekretnine za koju se plaća naknada, utvrđivanje vlasnika i obveza infrastrukturnog operatora prema vlasniku nekretnine, odnosno upravitelju općeg dobra. Namjera mi je ukazati na odnos javnog i privatnog interesa vezano za gradnju, korištenje, održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture koji smatram da je u odredbama čl. 5. i 6. ovog Prijedloga Pravilnika prilično zanemaren.

EU je kroz niz dokumenata posvetila pozornost gradnji i razvoju elektroničke komunikacijske infrastrukture kao jednom od temelja liberalizacije elektroničkog komunikacijskog tržišta. Razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture na razini cijele Europe u tim dokumentima prepoznaje se kao globalni interes, a ne više samo kao interes pojedinih država.

Do sada su sve europske države gradnju i razvoj telekomunikacijske, odnosno elektroničke komunikacijske infrastrukture kroz svoje propise tvrdile javnim/državnim/općim interesom. Međutim, postavlja se pitanje donosi li liberalizacija elektroničkog komunikacijskog tržišta i pojava privatnopravnih subjekata na tom tržištu, kao graditelja (investitora) navedene infrastrukture, promjene u odnosu između javnog/državnog/općeg interesa države, lokalnih zajednica i građana, s jedne

strane, i privatnog interesa operatora – graditelja (investitora), s druge strane, glede gradnje i razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Mišljenja sam da se odgovor na to pitanje treba prije svega potražiti u Direktivi 2002/21/EC. Kroz čl. 11. navedene Direktive daje se okvir promicanja globalnog javnog interesa gradnje i razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture. Države članice imaju obvezu u okviru svog pravnog sustava osigurati mehanizme promicanja i zaštite tog interesa omogućavajući subjektima koji grade i razvijaju elektroničku komunikacijsku infrastrukturu, jednostavno, brzo i transparentno pribavljanje potrebnih dozvola i drugih dokumenata za gradnju i razvoj infrastrukture. Posebno se od država traži pojednostavljenje i ubrzavanje davanja prava koja ovlašćuju na gradnju, postavljanje, održavanje, korištenje, razvoja i dr. elektroničke komunikacijske infrastrukture na javnim nekretninama, odnosno nekretninama u vlasništvu javnopravnih subjekata.

Direktiva 2002/21/EC u čl. 11. određuje pravo puta čije ostvarivanje moraju države članice omogućiti operatorima javnih komunikacija na javnim nekretninama na povoljniji način, ali osigurati i mehanizme koji omogućavaju stjecanje takvog prava i na privatnim nekretninama.

Većina europskih država utvrdila je da je gradnja, korištenje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture javni/državni interes, te je slijedom toga omogućeno i stjecanje posebnih prava vezano za tu vrstu infrastrukture na javnim nekretninama pod posebno povoljnim uvjetima. Pretežiti dio europskih država omogućio je da operatori javnih komunikacijskih mreža kao vlasnici (investitori) elektroničke komunikacijske infrastrukture,

na javnim nekretninama ne plaćaju nikakvu naknadu za njihovo korištenje na temelju prava puta¹. U onim državama u kojima je određena naknada za korištenje javnih nekretnina, ona je u

¹ Budući da je Savezna Republika Njemačka u mnogim granama prava bila uzor Hrvatskoj i da su mnoga njemačka pravna rješenja našla mjesto u našem zakonodavstvu u nastavku se ukratko osvrćem na ustavno i zakonsko uređenje prava puta u Njemačkoj. Njemačka je ustavnim odredbama utvrdila da je gradnja telekomunikacijske infrastrukture na području cijele Savezne države njezin interes, te je odgovorna za osiguranje nesmetane gradnje te infrastrukture i pružanje telekomunikacijskih usluga svim svojim građanima i pravnim osobama (§ 87f. Saveznog Ustava). Ove svoje obveze Savezna država godinama je ostvarivala preko pravnog subjekta u vlasništvu države (Deutsche Bundespost) kao nacionalnog telekomunikacijskog operatora. Nakon provedenih reformi u skladu sa zahtjevima EU, a u cilju liberalizacije telekomunikacijskog tržišta, navedene ustavne zadaće Savezna država ostvaruje preko privatnopravnih subjekata – operatora javnih telekomunikacijskih mreža koji grade, postavljaju, održavaju, razvijaju i dr. telekomunikacijsku infrastrukturu na području cijele Savezne države. U zaštiti javnog/državnog interesa Savezna država je svojim propisima iz područja telekomunikacija (Zakon o telegrafskim putovima - TWG iz 1899.; Zakon o telekomunikacijama - TKG iz 1996.; Zakon o telekomunikacijama - TKG iz 2004.) dugi niz godina osigurala sebi, kao suvereno pravo, posebno besplatno pravo puta koje Saveznu državu ovlašćuje na korištenje javnih nekretnina - javnih prometnih putova (javnih cesta, javnih voda, trgova, mostova i dr.) radi nesmetane i jednostavne gradnje objekata linijske telekomunikacijske infrastrukture. Prijenos nadležnosti glede gradnje, održavanja, razvoja i dr. objekata linijske telekomunikacijske infrastrukture sa Savezne države na privatnopravne subjekte u sklopu reformi telekomunikacijskog sektora krajem prošlog stoljeća, nije utjecao na promjenu suverenog prava Savezne države kojeg ima u zaštiti

pravilu vrlo niska i to upravo radi stvaranja povoljne klime za investiranje u novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu ili za razvoj postojeće. Također su radi zaštite javnog interesa gradnje, korištenja i razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture na privatnim nekretninama, stvoreni mehanizmi kojima se daje prednost zaštiti javnog interesa u odnosu na privatni interes vlasnika nekretnina.

Interesi operatora elektroničkih komunikacija na liberaliziranom tržištu nisu više usmjereni k ostvarivanju državnih/javnih/općih interesa nego su usmjereni isključivo prema stvaranju profita. Dakle, nesumnjivo je da su operatori javnih komunikacijskih mreža glede gradnje infrastrukture, prije svega, vođeni zaštitom svoga privatnog interesa, a to je stjecanje profita. Operatori kao investitori gradnje elektroničke komunikacijske infrastrukture investiraju u onim područjima države u kojima imaju izgleda brzo povratiti investirani novac (u pravilu su to gradovi i druge gušće naseljene sredine). Privatni interes operatora javnih komunikacijskih mreža tako postaje suprotan javnom/državnom interesu razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i u drugim područjima države koja su slabije naseljena i gospodarski manje razvijena. Visoke cijene naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u javnom vlasništvu ne djeluju poticajno na infrastrukturne operatore u gradnji nove infrastrukture, a pogotovo ne u slabije gospodarski razvijenim područjima s manjim brojem stanovnika. Operatori koji pružaju univerzalne usluge i koji imaju obvezu omogućiti svakom korisniku pružanje osnovnih elektroničkih komunikacijskih usluga, mogli bi, i to samo zbog prisilnih mjera od strane regulatora, ostati jedini graditelji infrastrukture. Ostali operatori vjerojatno će nastojati

javnog/državnog interesa. Zaštita javnog/državnog interesa Savezne države i sada postoji u dva segmenta. Prvo, Savezna države i dalje sebi osigurava posebno besplatno pravo koje ju ovlašćuje na korištenje javnih prometnih putova kroz institut prava puta uređen §§ 68-77 TKG/2004 (Wegerecht) i to pravo prenosi na operatore javnih telekomunikacijskih mreža koji grade, održavaju, koriste, razvijaju i dr. telekomunikacijsku infrastrukturu. Pri tome javni interes funkcije javnog prometnog puta ima prioritet u odnosu na javni/državni interes gradnje telekomunikacijske infrastrukture.

Usklađenje ta dva javna interesa ostvaruje se kroz prostorno-planske dokumente i suradnju nositelja izgradnje javnog prometnog puta i operatora javnih telekomunikacijskih mreža. Besplatno pravo puta uređeno odredbama TKG/2004 postoji za operatore javnih telekomunikacijskih mreža i na drugim nekretninama u vlasništvu javnopravnih i privatnopravnih subjekata ako objekti linijske telekomunikacijske infrastrukture ne predstavljaju bitnu smetnju zemljištu, a već od ranije postoji na tim zemljištima služnost upisana u zemljišne knjige u korist operatora opskrbnih sustava npr. vodu, struju, plin i dr. Pod zakonom određenim uvjetima vlasnici nekretnina na/u kojima nema od ranije objekata linijske infrastrukture (telekomunikacijskih i dr.) imaju zakonsku obvezu osnivanja služnosti u korist operatora – vlasnika objekata linijske infrastrukture, pa između ostalog i operatora javnih telekomunikacijskih mreža (§ 1092 III BGB - Građanskog zakonika) uz plaćanje naknade za služnost. Time je Savezna država maksimalno zaštitila javni/državni interes gradnje telekomunikacijske infrastrukture na cjelokupnom teritoriju države, ali je zaštitila i privatni interes vlasnika nekretnina kroz obvezu operatora plaćanja odgovarajuće naknade za služnost. Drugo, gradnja objekata linijske telekomunikacijske infrastrukture ne podliježe pribavljanju građevinskih i sličnih dozvola za gradnju, nego se takvi objekti grade u koridorima određenim dokumentima prostornog uređenja, sukladno propisima o gradnji takvih objekata. Time se maksimalno izbjegavaju nepotrebni troškovi

upravnih i drugih postupaka, te plaćanje naknada javnopravnim subjektima (lokalnim zajednicama), kao vlasnicima javnih prometnih putova. Savezna država na taj način potiče operatore javnih telekomunikacijskih mreža na gradnju nove infrastrukture te održavanje i razvoj postojeće. Nadalje, Savezna država, provodeći zahtjeve EU direktiva kroz regulatorno tijelo (BNetzA), nameće svim operatorima koji pružaju tzv. univerzalne usluge obvezu gradnje infrastrukture do svakog korisnika univerzalnih usluga. Na taj način Savezna država zaštitila je javni/državni interes izgradnje telekomunikacijske infrastrukture na cijelom svom teritoriju i do svakog korisnika.

Iz navedenog je vidljivo da je Savezna država omogućila zaštitu javnog/državnog interesa osiguravanja izgradnje telekomunikacijske infrastrukture na svim područjima države i do svakog korisnika, a istodobno je omogućila i operatorima koji grade tu infrastrukturu da zaštite svoj privatni interes kroz smanjenje troškova gradnje infrastrukture, a u čemu je značajna stavka upravo besplatno pravo puta.

koristiti već izgrađenu infrastrukturu kako bi u što većoj mjeri smanjili troškove svojih ulaganja u infrastrukturu.

Iako javne elektroničke komunikacije usluge na liberaliziranom tržištu više ne pružaju državna/javna poduzeća (nacionalni operatori) nego privatnopravni gospodarski subjekti, gradnja i razvoj javne elektroničke komunikacijske (telekomunikacijske) infrastrukture i dalje je javni interes koji država mora osigurati, promicati i zaštititi. Slijedom navedenog mišljenja smo da, s gledišta ostvarenja ciljeva koje je pred sebe postavila EU, Njemačka primjerice ima već dugi niz godina najprihvatljiviji odnos između ostvarenja i zaštite javnog/državnog interesa gradnje i razvoja elektroničke komunikacijske (telekomunikacijske) infrastrukture, a istodobno i zaštite drugih javnih interesa te privatnih interesa vlasnika nekretnina. Naime, Njemačka kao savezna država kroz besplatno posebno pravo puta koje ju ovlašćuje na korištenje javnih nekretnina (javnih prometnih putova, javnih voda) i, s upravnog gledišta, maksimalno jednostavne postupke gradnje objekata linijske telekomunikacijske infrastrukture ne nameće operatorima financijski teret koji bi ih mogao odvratiti od gradnje infrastrukture.

Slijedom navedenog, mišljenja sam da ZEK slijedi logiku Direktive 2002/21/EC i određuje podjelu nekretnina na opće dobro (u ne vlasničkom režimu), nekretnine koje su javnom vlasništvu (vlasništvo RH, jedinica lokalne i područne /regionalne/ samouprave, ustanova) ili u privatnom vlasništvu (pravnih i fizičkih osoba). Iz odredaba ZEK-a koje se odnose na korištenje nekretnina i pravo puta proizlazi da javni subjekti i upravitelji općeg dobra, kao nositelji javnog interesa, imaju veće obveze prema EKI koja je također određena čl. 3. ZEK kao interes RH tj. javni interes.

Odredbama ZEK-a HAKOM nije ovlašten odrediti naknadu po vrstama nekretnina u smislu načina uporabe katastarskih čestica zemljišta, nego je ovlašten utvrditi tu naknadu prema vrsti nekretnina u odnosu na njezinu pripadnost u javne ili privatne nekretnine.

Podjela nekretnina u čl. 5. Prijedloga Pravilnika, te slijedom toga utvrđivanje naknade za pojedinu vrstu nekretnina u čl. 6. tog Pravilnika nesumnjivo dovodi do apsurdnih situacija da će na slabo naseljenim dijelovima RH koji su prema katastarskim (i zemljišnoknjižnim podacima) poljoprivredno zemljište, naknada za pravo puta biti veća od naknade u gusto naseljenim dijelovima RH. Također, podaci koji su navedeni u zemljišnim knjigama o načinu uporabe zemljišta u izuzetno puno slučajeva ne odgovaraju stvarnom stanju (npr. u zemljišnim knjigama je upisana oranica, a u naravi je izgrađeno građevinsko zemljište ili javna cesta. Stoga smatram da bi trebalo napustiti podjelu na vrste nekretnina prema načinu uporabe katastarskih čestica i podijeliti ih na: 1. opće dobro; 2. javne nekretnine; 3. privatne nekretnine. Takva podjela ima uporište u Direktivi 2002/21/EC, najboljoj praksi država članica EU, ZEK-u, ali i u drugim hrvatskim zakonima. Smatram da bi se zaštita javnog/državnog interesa gradnje, korištenja, održavanja i razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture morala za infrastrukturne operatore ogledati u jednostavnijem i jeftinijem pristupu općem dobru i drugim javnim nekretninama, te bi

naknada za pravo puta trebala biti stimulatívna tj. pravo puta bi po uzoru na daleko ekonomski jače europske zemlje trebalo biti besplatno ili bi ta naknada trebala biti daleko niža od naknade koja se predlaže u čl. 5. i 6. Prijedloga Pravilnika.

Posebno naglašavam da je ove godine Sabor donio zakon kojim je uređeno korištenje javnih nekretnina radi gradnje infrastrukturnih građevina koje su od javnog interesa (vodovod, kanalizacija, elektroenergetskih, elektroničkih komunikacijskih, plinovoda, toplovoda i dr.). Zakon o uređivanju imovinskopravnih odnosa u svrhu izgradnje infrastrukturnih građevina (NN 80/11) propisuje da osobe javnog prava - Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanove ali i trgovačka društva u njihovom vlasništvu ili pretežitom vlasništvu, stječu vlasništvo ili ograničena stvarna prava na javnim nekretninama bez plaćanja bilo kakve naknade, a u svrhu izgradnje infrastrukturnih građevina. Budući da elektronička komunikacijska infrastruktura spada u infrastrukturne građevine, prilikom određivanja visine naknade za pravo puta na javnim nekretninama, trebalo bi uvažiti i odredbe toga Zakona, koji smatram da ide u smjeru zaštite javnog interesa izgradnje i razvoja javne infrastrukture na javnim nekretninama, bez stvaranja nepotrebnih financijskih opterećenja za

investitore a koja se odnose na plaćanja korištenja zemljišta.

Budući da ZEK u čl. 27. propisuje načelo nediskriminacije prilikom odobravanja korištenja javnih nekretnina, smatram da ne bi smjelo doći do diskriminacije niti po pitanju visine plaćanja naknade za korištenje javnih nekretnina kada elektroničku komunikacijsku infrastrukturu grade, koriste, održavaju i razvijaju infrastrukturni operatori koji su osoba privatnog prava u odnosu na investitore infrastrukturne operatore elektroničkih komunikacija koji su u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i koje štiti gore navedeni Zakon.

Komentar HAKOM-a:

Zahvaljujemo se na detaljnijim komentarima i obrazloženjima vezanim za prijedlog pravilnika. U velikoj mjeri se slažemo i podržavamo vaše mišljenje, međutim treba imati na umu da je institut prava puta samo jedan od načina kojim se infrastrukturnom operatoru omogućuje nesmetan pristup i korištenje svoje izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Infrastrukturni operator, bez obzira u koje vrijeme je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu, je prema pozitivnim propisima RH trebao prethodno riješiti imovinsko-pravne odnose s upraviteljima općeg dobra ili vlasnicima nekretnina, a što je propustio učiniti.

HAKOM nema ovlasti davati tumačenja ZEK-a, te nam je teško pretpostavljati da li je zakonodavac mislio na podjelu nekretnina samo na opće dobro i na nekretnine u privatnom

vlasništvu. Naravno da vrijednost određene nekretnine na sjeveru, jugu, istoku, zapadu ili središnjoj Hrvatskoj nije ista, a čl.29.st.2. ZEK-a govori o istoj visini naknade za cijelo područje Hrvatske.

Nadalje, smatramo da zakonodavac ne uvodi diskriminaciju ako infrastrukturni operatori koji su u vlasništvu RH ne trebaju plaćati naknadu za korištenja nekretnina koje su u vlasništvu RH, u odnosu na privatne investitore koji isto žele koristiti te nekretnine.

Veliki dio komentara se praktički odnosi na sam ZEK i definiranje podjele nekretnina, a što u ZEK-u nije definirano. Iz tog razloga smatramo da HAKOM ima pravo izvršiti podjelu nekretnina s obzirom na načina uporabe katastarskih čestica zemljišta.

Kao što je bilo rečeno na samom početku, smatramo da su komentari i prijedlozi vrlo dobri, ali bi njih prvenstveno trebalo uputiti zakonodavcu u fazi izmjena i dopuna Zakona.

KOMENTARI OT-OPTIMA TELEKOM d.d.

(dalje u tekstu: Optima ili OT)

za javnu raspravu o

Prijedlogu Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta

Ovim putem OT-Optima Telekom d.d. (dalje tekstu: Optima ili OT) sukladno čl. 22 Zakona o elektroničkim komunikacijama, dostavlja svoje komentare na objavljeni Prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (dalje u tekstu: Pravilnik).

Uvodno, Optima ističe kako je institut „prava puta“ u odnosu na europski pravni okvir članak 11.

Direktive 2002/21/EC - Framework Directive, Europske unije (Directive of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services) u našem, nacionalnom pravnom okviru zaista pogrešno primijenjen.

Komentar HAKOM-a:

Načelni komentar predmet je ZEK-a, a ne pravilnika, pravilnikom se samo ispunjava obveza određena ZEK-om.

Dalje tekstu Optima se očituje o odredbama predloženog Pravilnika s kojim nije suglasna i to na način kako slijedi;

I) Nastavno na odredbu članka 6 stavak 7 Pravilnika koja glasi:

„Obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom stjecanja prava puta odnosno stupanjem na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br.73/08).“

Optima ističe kako će predmetnom odredbom regulira retroaktivno plaćanje naknade za pravo puta koju će operatori korisnici morati podmiriti infrastrukturnim operatorima. Usvajanjem predmetne odredbe ustoličilo bi se retroaktivno potraživanje naknade za pravo puta, i to od 01. srpnja 2008. godine kada je stupio na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ br.73/08). Kako se ovaj Pravilnik usklađuje sa Zakonom o izmjenama i dopunama ZEK-a koji niti u jednoj svojoj odredbi ne predviđa kao iznimku retroaktivno djelovanje, to je ova odredba Pravilnika nezakonita te kao takova nije primjenjiva. Ujedno ističemo kako bi usvajanje predmetne odredbe prouzročilo velike nenadoknadleve troškove alternativnim operatorima, čije je poslovanje ionako otežano.

Slijedom navedenog, a s obzirom da retroaktivna primjena propisa jest dopuštena samo iznimno i to samo u slučaju ako takovo djelovanje izrijekom predviđa zakon, to je prijedlog Optime da obveza plaćanja naknade za pravo puta započne tek nakon izdavanja potvrde o pravu puta odnosno nakon legitimacije infrastrukturnog operatora.

OT1:Odgovor HAKOM-a:

Prijedlog se ne prihvaća. Obrazloženje je u odgovorima MT2 i HT17.

II) Nastavno na odredbu članka 12 stavak 1 Pravilnika koja glasi:

„Infrastrukturni operatori moraju u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika dostaviti HAKOM-u podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, za koju smatraju da imaju pravo puta.“

Optima predlaže nadležnom regulatornom tijelu da se oformi jedinstvena baza podataka u kojoj bi jednoznačno bilo vidljivo tko je nositelj prava puta na pojedinim dionicama kabelaške kanalizacije, a sve kako bi se izbjeglo da više infrastrukturnih operatora polažu prava kao vlasnik/posjednik prava puta. Na ovaj način bi se znatno ubrzalo i pojednostavilo korištenje kabelaške kanalizacije te bi se izbjegli nepotrebni troškovi oko utvrđivanja prava puta.

OT2:Odgovor HAKOM-a:

Da bi se oformila jedinstvena baza podataka, između ostalog je potrebno dostaviti i tražene podatke. Odredba članka 12. će se izmijeniti na način kako je odgovoreno u odgovoru HT21.

B.net Hrvatska d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 16/6 (dalje u tekstu: B.net), kao operator elektroničkih komunikacija, iznosi sljedeće komentare.

Prije svega B.net se zahvaljuje na mogućnosti sudjelovanja te iznošenja argumenata tijekom ove javne rasprave pred Hrvatskom agencijom za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM).

Načelni komentari

Stajališta smo da se članak 11. Direktive 2002/21/EC - Framework Directive, Europske unije (Directive of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services) u Republici Hrvatskoj nije ispravno implementirao, te da je institut „Prava puta“ zaista pogrešno primijenjen u domaćem okruženju.

Slijedom rečenog, B.net je i dalje uvjerenja kako je institut „Prava puta“ iz Zakona o elektroničkim komunikacijama protivan Ustavu Republike Hrvatske kao temeljnom aktu. Gledajući unaprijed, gradnja, održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture svakako može biti u interesu Republike Hrvatske te predstavljati dopušteno zakonsko ograničenje prava vlasništva. S druge strane, gledajući već izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i regulaciju predmetnih stvarno pravnih odnosa isti princip ne može biti primjenjiv, već se samo može govoriti o nedopuštenoj retroaktivnoj primjeni prava i zadiranju u postojeće vlasničke odnose.

Komentar HAKOM-a:

Načelni komentar predmet je ZEK-a, a ne pravilnika, pravilnikom se samo ispunjava obveza određena ZEK-om.

Komentari Pravilnika

(i) B.net pozdravlja regulaciju iz članka 4. i 10. Pravilnika te posljedično uvođenje metode kojom se određuje postupak plaćanja obveza infrastrukturnog operatora vlasnicima (upraviteljima) zemljišta iz članka 4. i 10. Pravilnika.

Time se po prvi puta uspostavlja ravnoteža u inače spornom institutu Prava puta, i to između vlasnika zemljišta kao stvarno pravnog ovlaštenika te infrastrukturnog operatora i operatora korisnika kao titulara posebnih prava koji proizlaze iz Zakona o elektroničkim komunikacijama.

Člankom 6. stavkom 2. Pravilnika propisano je kako je površina zemljišta za koju se određuje naknada kod kabelaške kanalizacije i za elektroničke komunikacijske vodove koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije širina od jednog metra umnožena s dužinom trase. Prema navedenom, prijedlogom Pravilnika utvrdio se drukčiji (novi) način obračuna naknade - koja će prema ocjeni B.neta porasti. Iz tog razloga postoji bojazan kako bi iznos takve naknade, točnije njenog povećanja, na posljétku bio prebačen s infrastrukturnog operatora na operatore korisnike.

Napominjemo kako je odlukom Hakoma od 5. veljače 2010., klasa: 344-01/09-01/965, ur.broj: 376-04-10-10 određena cijena korištenja elektroničke komunikacijske kanalizacije (na temelju troškova gradnje i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme uz primjerenu stopu povrata na ulaganja) te bi svako dodatno povećanje već određene cijene ugrozilo poslovanje operatora korisnika, koji su redom manji alternativni operatori.

Naime, cijene korištenja elektroničke komunikacijske kanalizacije već su sad visoke i manji operatori teško uspijevaju podmirivati tako određene troškove, poslujući na granici isplativosti. Stoga, molimo da se uvaži ovo razmišljanje kako se ne bi ugrozio planirani poslovni model s kojim manji operatori u dobroj vjeri postupaju.

(ii) Opreza radi ističemo kako se niti jedna odredba predloženog Pravilnika (primjerice ona iz članka 6. stavka 7.) ne bi smjela konstruirati i posljedično tumačiti na način da se protivno Zakonu o elektroničkim komunikacijama i odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme uvede operatorima korisnicima retrogradna obveza plaćanja naknade za korištenje infrastrukture, i to od stupanja na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine broj: 73/08).

Tek od trenutka mogućnosti legitimiranja potvrdom o pravu puta (ili drugim valjanim titulom) može se obvezati operator korisnik na plaćanje. Sva druga rješenja su izvjesni put u pravno bezvlađe, gdje će infrastrukturni operator proizvoljno i ciljano tražiti potvrde o Pravu puta (u pravilu gdje teret može prebaciti korištenja zemljišta može prebaciti na operatora korisnika, gušće naseljena mjesta), a skrivajući se na područjima na kojima nema komercijalni interes.

B-net1:Odgovor HAKOM-a:

Obrazloženje je u odgovorima MT2 i HT17.

(iii) B.net također smatra kako baza podataka elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (koju treba uvesti sukladno članku 12. stavku 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama) treba sadržavati informacije o infrastrukturnim operatorima, nositeljima Prava puta na pojedinim dionicama, i to za cijeli teritorij Republike Hrvatske. Baza podataka treba sadržavati grafičke priloge kako bi se dotično pravo moglo referirati prema geodetskoj dokumentaciji. To je osnovni zahtjev načela transparentnosti.

Držimo kako bi se prihvaćanjem gore iznijetog prijedloga znatno ubrzalo i olakšalo korištenje infrastrukture uz povećanje općeg stupnja pravne sigurnosti.

B-net2:Odgovor HAKOM-a:

Obrazloženje je u odgovoru OT2.